

από την ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΡΑΠΑΝΑΚΗ

«Αννα Καρένινα»: Μονότονη διγλωσσία

ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ Θέατρο του Πειραιά παρουσιάζεται η «Αννα Καρένινα» του Λέοντος Τολοτόλη, από το Ακαδημαϊκό Θέατρο του Τβερ σε σκηνοθεσία αλλά και διασκευή (νέα γραφή) Βέρας Εφρέμοβα. Η μετάφραση στα ελληνικά είναι της Παυλίνας Γαλανοπούλου.

Η σύζευξη δύο σχολών υποκριτικής έχει πολλά ενθραυστά σημεία, πολύ περισσότερο ό-

ταν το φαινόμενο της διγλωσσίας προστίθεται και επιβαρύνει το κείμενο. Στην προεπιμένη περίπτωση η «Αννα Καρένινα» παρουσιάστηκε στην εξέλιξη 16 εικόνων, που έδρασαν χωρίς σαν υποτονικά φωτογραφικά στιγμότυπα, επερογένη, αργά σε εξέλιξη, ενώ μια βαριά, αμετακίνητη στωικότητα απλάθηκε στους θεατές που προσπαθούσαν να συρράψουν την αποδομημένη «Αννα Καρένινα», έτσι ώστε να διατηρηθούν οι ισορροπίες του νοήματος του κειμένου και της εξέλιξης της πλοκής.

Χάθηκε, όμως, το σφρίγος της συγκίνησης μέσα από αυτήν τη γραμμική παράσταση όπου οι μεταπτώσεις της διάθεσης και οι μεταλλαγές των συναισθημάτων των δραματικών προσώπων περιορίστηκαν σε συγκρατημένες χειρονομίες και ελεγχόμενες ανατάσεις οργής.

Η σκηνοθεσία της Εφρέμοβα, δεν σχολίασε, αλλά διετύπωσε τους δραματικούς χαρακτήρες με την αδρή μέθοδο ενός ντοκιμαντέρ.

Ήταν εμφανές ότι ο ρώσικος θίασος κινήθηκε σωστά και μετρημένα στις προδιαγραφές που απαιτούσε η κλασικότητα του κειμένου καθώς και η γραμμή της αντίστοιχης σχολής υποκριτικής. Προφανώς η παράσταση στα ρώσικα είναι λειτουργική και ομοιογενής. Η διασταύρωση δεν πέτυχε. Η Ελληνίδα Αννα Καρένινα (Τα-

ιάνα Λύγαφη) δεν κατάφερε να αγγίξει τις πολυνδιάστατες προσποτικές του όρολον. Εδωσε μια επιδεμική εμημενία που απονεύωσε το χαρακτήρα.

Θαυμάσια τα σπηνικά του Α. Γ. Ιβάνοφ και τα κοστούμια (Ε. Α. Μογκιλίνσκαγια). Ταιριαστή η μοναστική συνοδεία στον ήχο Τσάικόφσκι. Συγκρατημένος Καρένινος ο Α. Α. Τσουνίκοφ, παρορμητικός Βρόνσκι ο Κ. Γ. Γιουτσένκοφ.

Στη συγκεκριμένη παράσταση, η ουσία του νοήματος εγκλωβίστηκε, παραχωρώντας το πεδίο στις σημασιοδοτικές χειρονομίες του σώματος και της έκφρασης. Όμως κατ' αυτόν τον τρόπο, αποδεκατίστηκε η παρουσίαση και ο σχολιασμός του κειμένου πάνω στο κέντρο των αντιθέσεων που προδιαγράφονται από τις αντιπαραθέσεις στο θεσμό της οικογένειας, της κοινωνικής περιθωριοποίησης καθώς και των επιπτώσεων ενός παράνομου έρωτα.

Η εκφορά του λόγου -για όσους δεν γνωρίζουν ρώσικα- παρέτεμψε σε μια βουβή, ακατάλλητη μιμική αντιτροσώπευση έντονων παθών και καταστάσεων. Άλλα αν η νοηματική επικοινωνία καταστεί δύσκολη λόγω διγλωσσίας και δεν αντικατασταθεί από τον έντονο πλαυμό του συναισθήματος, έστω και υπό τη μορφή στιγμότυπου, τότε τι μένει από το συγκεκριμένο κλασικό αριστούργημα;

